

i 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, spáchaným na čs. legionářích jako samostatném oddělení čs. vojska. Zmateční stížnost napadá tento rozsudek důvodem zmatečnosti podle §u 281 čís. 10 tr. ř. uvádějíc, že výrok obžalovanému za vinu kladený byl nesprávným výkladem zákona pojat pod ustanovení článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863. V době, kdy obžalovaný výrok pronesl, t. j. dne 10. února 1925, nebyly prý již čs. legie samostatnou částí čs. armády. Branným zákonem Čs. republiky ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti dne 9. dubna 1920, byla čs. branná moc sjednocena. Čs. legionáři splynuli v důsledku toho po svém návratu do vlasti s ostatní brannou mocí v jednotný celek. Pokud zejména jde o ruské legie, jež se vrátily do vlasti později, než ostatní legie, byl nařízením vlády republiky Čs. ze dne 8. ledna 1921, čís. 8 sb. z. a n. za den jejich návratu ustanoven den 30. listopadu 1920. Názoru zmateční stížnosti, že legie nebyly dne 10. února 1925 již samostatným oddílem čs. vojska, nelze však přes to přisvědčiti. V tomto směru dlužno zdůrazniti, že zákony, jimiž byly postupně upraveny výjimečné poměry; zejména určité právní nároky a výhody příslušníků legií (tak zákony ze dne 23. května 1919, čís. 282 sb. z. a n., ze dne 24. července 1919, čís. 462 sb. z. a n., a ze dne 4. března 1920, čís. 151 sb. z. a n.), jmenují legie důsledně čs. zahraničními vojsky, čs. legionářskou (revoluční, zahraniční) armádou a že již sama skutečnost, že legie bojovaly a po státním převratu ještě jistou dobu trvaly mimo hranice Čs. republiky, přinášela nezbytně s sebou, že legie měly po celou dobu svého trvání své samostatné zřízení, že tedy tvořily po celou tuto dobu samostatné oddíly čs. vojska. Není v tom ohledu bez významu ani, že pro vyřizování shora zmíněných záležitostí legionářů zřízena byla při ministerstvu Národní obrany zvláštní kancelář československých legií (zákon ze dne 4. března 1920, čís. 151 sb. z. a n.) ani, že se práva a nároky legionářů liší od práv a nároků ostatních příslušníků armády.

Čís. 2098.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu podle §u 14 čís. 1 zákona vyžaduje v subjektivním směru úmysl vyvolati nepřátelské smýšlení proti státu pro jeho vznik nebo proti jeho ústavní jednotnosti.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, Zm I 642/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Chebu ze dne 10. července 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nelze upříti oprávnění výtce zmateční stížnosti, že v rozsudkových důvodech není zjištěn úmysl obžalovaného, předpokládaný v §u 14 čís. 1

zákona na ochranu republiky. Nálezací soud se subjektivní stránkou skutkové podstaty činu obžalovanému za vinu kladeného v rozhodovacích důvodech nezabývá a nezjišťuje a neodůvodňuje, že obžalovaný uveřejnil závadný článek v úmyslu, vyvolati nepřátelské smýšlení proti státu pro jeho vznik nebo proti jeho ústavní jednotnosti. Jelikož není v rozsudkových důvodech náležitě zjištěna podstatná skutková známka přečinu podle Šu 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky po stránce subjektivní, je rozsudek zmatečným podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.

Čís. 2099.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Není třeba, aby popuzování (§ 14 čís. 4 zákona) se stalo »tváří v tvář« vůči popuzovaným a jimi jako takové bylo pojmáno.

»Zástupem« ve smyslu Šu 39 čís. 2 zákona jest náhodné seskupení většího počtu osob, jež jsou k pachateli, třebaže nebyly na jednom a téže místě těsně pohromadě, přece aspoň v takovém místním a časovém poměru, že mohou jeho čin postřehnouti, a jichž počet je takový, že hned na první pohled se nedá zjistiti. Na tom, že jde o zástup, nemění ničeho, ubude-li od něho, nebo přibude-li k němu jedna až dvě osoby. Není třeba, by osoby, zástup tvořící, byly na jednom a téže místě současně přítomny, před pachatelem seskupeny a tváří v tvář ho viděly.

Okolnosti rozhodné pro uložení peněžitého trestu jsou uvedeny v Šu 29 zákona příkladmo.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, Zm I 673/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Litoměřicích ze dne 1. července 1925, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle Šu 14 čís. 4 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

V nepravu jest zmateční stížnost, tvrdící, že ke skutkové podstatě přečinu podle Šu 14 čís. 4 zákona na ochranu republiky jest třeba, by popuzování se stalo »tváří v tvář« vůči osobám popuzovaným a by těmito osobami slova popuzujícího byla také pojmána jako popuzování. Skutková podstata přečinu podle Šu 14 čís. 4 zákona na ochranu republiky nevyžaduje těchto skutkových známek, jak zřejmě vyplývá ze znění a smyslu tohoto zákonného ustanovení. Rovněž v nepravu jest zmateční stížnost, požadující k pojmu zástupu, by to byl větší počet osob na jednom a téže místě současně přítomných, před pachatelem seskupených a pachatele tváří v tvář vidoucích. Dle stálé judikatury Nejvyššího soudu sluší rozuměti pojmem zástupu náhodné seskupení většího počtu osob, jež jsou k pachateli, třebaže nebyly na jednom a téže místě těsně pohromadě, přece aspoň v takovém místním a časovém poměru, že mohou čin jeho postřehnouti, a jichž počet je takový, že